

This Question Paper consists of 30 questions and 8 printed pages.

ह्या प्रश्नपत्रिकेत एकूण 30 प्रश्न आणि 8 छपील पाने आहेत.

Roll No.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

अनुक्रमांक

Code No. 65/S/A/M
कोड नं.

SET/सेट

A

PSYCHOLOGY

(मानसशास्त्र)

(222-M)

Day and Date of Examination

(परीक्षेचा दिवस आणि तारीख)

Signature of Invigilators

(निरीक्षकाची सही)

1. _____

2. _____

General Instructions :

- 1 Candidate must write his/her Roll Number on the first page of the Question Paper.
- 2 Please check the Question Paper to verify that the total pages and the total number of questions contained in the Question Paper are the same as those printed on the top of the first page. Also check to see that the questions are in sequential order.
- 3 For the objective type of questions, you have to choose any **one** of the four alternatives given in the question i.e. (A), (B), (C) or (D) and indicate your correct answer in the Answer-Book given to you.
- 4 All the questions including objective type questions are to be answered within the allotted time and no separate time limit is fixed for answering objective type questions.
- 5 Making any identification mark in the Answer-Book or writing Roll Number anywhere other than the specified places will lead to disqualification of the candidate.
- 6 Write your Question Paper code No. **65/S/A/M, Set**

A

 on the Answer-Book.
- 7 The Question Paper is bilingual. In case of doubt, the English version should be considered as authentic.

सामान्य सूचना :

- 1 परीक्षार्थीनी प्रश्नपत्रिकेच्या प्रथम पृष्ठावर आपला अनुक्रमांक लिहावा.
- 2 कृपया प्रश्न-पत्र तपासून पहा. एकूण पृष्ठांची संख्या छापलेली आहे तेवढेच प्रश्न क्रमाने आहेत का ते पहा.
- 3 बहुपर्यायी प्रश्नांचे उत्तर लिहिताना दिलेल्या पर्यायांपैकी अचूक पर्याय (A), (B), (C) किंवा (D) निवडून उत्तरपत्रिकेत लिहा.
- 4 बहुपर्यायी प्रश्नांची उत्तरे निर्धारित वेळेतच द्यावयाची आहेत यासाठी जास्त वेळ दिला जाणार नाही.
- 5 उत्तर-पत्रिकेत उमेदवाराची ओळख होईल किंवा योग्य त्या जागे व्यतिरिक्त बैठक क्रमांक लिहिणाऱ्या उमेदवारास अपात्र ठरविण्यात येईल.
- 6 आपल्या उत्तर-पत्रिकेत प्रश्नपत्रिकेचा कोड संख्या **65/S/A/M-A** अवश्य लिहा.
- 7 प्रश्नपत्रिका दोन भाषांमध्ये आहे. प्रश्नांबाबत काही शंका असल्यास इंग्रजी रूपांतर प्रमाणभूत मानावे.

PSYCHOLOGY

(मानसशास्त्र)

(222-M)

Time : 3 Hours]

[Maximum Marks : 100

वेळ : 3 तास]

[एकूण गुण : 100

- Note :**
- (1) All questions are **compulsory**.
 - (2) Marks for each question is indicated against it.
 - (3) For multiple choice questions, choose the correct answer among the four choices given as **(A), (B), (C)** and **(D)** and write it in your answer book.
 - (4) Questions **7-12** are short answer questions type I. Answer should not exceed **25** words each.
 - (5) Questions **13-25** are short answer questions type II. Answer should not exceed **80** words each.
 - (6) Questions **26-30** are long answer questions. Answers to these questions should not exceed **150** words each.

- सूचना :**
- (1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
 - (2) प्रत्येक प्रश्नांचे गुण प्रश्नांसमोर दर्शविलेले आहेत.
 - (3) वस्तुनिष्ठ प्रश्नांची उत्तरे **(A), (B), (C)** या **(D)** पर्यायामधून निवडून उत्तरपत्रिकेत लिहावयाची आहेत.
 - (4) प्रश्न क्र. 7 ते 12 (प्रकार-I) लघुत्तरी आहेत त्यामुळे त्यांची उत्तरे **25** शब्दांपेक्षा जास्त लिहू नये.
 - (5) प्रश्न क्र. 13 ते 25 (प्रकार-II) लघुत्तरी आहेत त्यांची उत्तरे **80** शब्दांपेक्षा जास्त असू नयेत.
 - (6) प्रश्न क्र. 26 ते 30 दिर्घोत्तरी आहेत. त्यांची उत्तरे **150** शब्दांपेक्षा जास्त असू नयेत.

- 1 Which of the following need indicate trying to make friends ? 1
 (A) Need for achievement (B) Need for power
 (C) Need for affiliation (D) Need for exploration
 खालील पैकी कोणती गरज मित्र बनवण्याचा प्रयत्नाचा संकेत देते.
 (A) कर्तृत्वाची गरज (B) शक्तीची गरज
 (C) आपुलकीची गरज (D) कुतूहलाची गरज
- 2 The innate capability to act and help in the solution of a problem is called 1
 (A) Intelligence (B) Aptitude
 (C) Interest (D) Ability
 कार्यकरण्याची जन्मजात शक्ती जी समस्यांचे समाधान करण्यास मदत करते. तिला म्हणतात.
 (A) बुद्धी (B) अभिक्षमता
 (C) रुचि (D) योग्यता
- 3 The time period when the body undergoes changes, leading to reproductive maturity is called - 1
 (A) Growth (B) Evolution
 (C) Adolescence (D) Development
 असा कालावधी की, जेव्हा शरीरात बदल होतात. ज्या मुळे प्रजनन परिपक्वता येते त्यास म्हणतात.
 (A) वृद्धी (B) क्रमिकविकास
 (C) किशोरावस्था (D) विकास
- 4 Which of the following term is understood as the ability to be strong in difficult times ? 1
 (A) Resilience (B) Optimism
 (C) Hope (D) Creativity
 खालील पैकी कोणास कठीण प्रसंगी खंबीर राहण्याच्या क्षमतेच्या रूपात समजले जाते ?
 (A) लवचिकता / स्थिती स्थापन (B) आशावादीता
 (C) आशा (D) सर्जनशीलता
- 5 Naturalistic observation can be conducted in 1
 (A) Hospitals (B) Home
 (C) School (D) All of the above
 नैसर्गिक (स्वाभाविक) निरीक्षण आयोजित केले जाऊ शकते ?
 (A) हॉस्पिटलमध्ये (B) घरामध्ये
 (C) शाळेत (D) वरील सर्व

- 6 Language usage is influenced by age, gender and cultural background. 1
(True / False)
भाषेच्या उपयोगावर वय लिंग आणि सांस्कृतिक पार्श्वभूमी चा परिणाम होतो.
(खरे / खोटे)
- 7 Distinguish between 'reliability and validity'. 2
'विश्वसनीयता' आणि 'वैधता' यांच्यातील फरक स्पष्ट करा.
'विश्वसनीयता' आणि 'वैधता' यांच्यातील फरक स्पष्ट करा.
- 8 Name any two interest test and indicate their uses. 2
कोणत्याही दोन रुचि परीक्षणाची नावे देऊन उपयोग सांगा.
- 9 Identify any two characteristics of middle adulthood. 2
मध्यम प्रौढत्वाची कोणतीही दोन वैशिष्ट्ये ओळखा.
- 10 Describe any two key elements of communication. 2
संप्रेषणाच्या (संवाद) कोणत्याही दोन महत्वाच्या घटकांचे वर्णन करा.
- 11 Explain the meaning of gender role. 2
लिंग भूमिकाचा अर्थ स्पष्ट करा.
- 12 What do you mean by the term 'Vocation' ? 2
'व्यवसाय' पदाचा तुम्ही काय अर्थ काढू शकतात ?

- 13 Briefly describe the functions of attitudes. 4
अभिवृत्ती च्या कार्याचे थोडक्यात वर्णन करा.
- 14 Define Psychology. Explain its various components. 4
मानसशास्त्राची व्याख्या सांगा. त्याचे वेगवेगळे घटक स्पष्ट करा.
- 15 How interference theory explains the forgetting ? Explain. 4
हस्तक्षेप सिद्धांत विस्मरण कसे स्पष्ट करतो स्पष्ट करा.
- 16 Describe the broad categories of stressors. 4
'तणाव' घटकांच्या विस्तृत श्रेणीचे वर्णन करा.
- 17 Explain the salient differences among intelligence, aptitude and achievement. 4
बुद्धी, अभिक्षमता (योग्यता) आणि उपलब्धी यातील ठळक फरक स्पष्ट करा.
- 18 Describe any two applications of perception in everyday life. 4
दैनंदिन जीवनात प्रत्यक्षीकरण (आकलन) च्या कोणत्याही दोन अनुप्रयोगांचे वर्णन करा.
- 19 Discuss the relatively steady states of mind. 4
अपेक्षाकृत मनच्या अपरिवर्तित अवस्थांवर चर्चा करा.

- 20 Explain the terms 'Stagnation' and 'Wastage' in the educational setting. 4
शैक्षणिक वातावरणात 'स्तब्धता' आणि 'अपव्यय' या अटी स्पष्ट करा.
- 21 What is organizational socialization ? Explain. 4
संघटनात्मक समाजीकरण म्हणजे काय ? स्पष्ट करा.
- 22 Define happiness. Identify the different ways by which happiness and well-being can be achieved. 4
'प्रसन्नता' ची व्याख्या सांगा. प्रसन्नता आणि कल्याण प्राप्त करण्याचे विविध उपायांची चर्चा करा.
- 23 What are life stages as per indigenous view ? Discuss. 4
स्वदेशी दृष्टीकोनानुसार जीवनाचे टप्पे कोणते आहेत ? चर्चा करा.
- 24 Describe humanistic approach to understand the mental process. 4
मानसशास्त्रीय प्रक्रियांना समजून घेण्यासाठी मानवतावादी दृष्टीकोनाचे वर्णन करा.
- 25 Discuss the various stages of 'group development'. 4
समूह विकासाच्या विविध अवस्थांचे वर्णन करा.
- 26 How is 'Sudarshan Kriya' beneficial ? Explain. 6
'सुदर्शन क्रिया' कशी लाभकारी आहे ? स्पष्ट करा.
- 27 Describe main features of pre-operational stage of Piaget's cognitive developmental theory. 6
पियाजे च्या संज्ञानात्मक विकासाच्या सिद्धांताच्या पूर्व संक्रियात्मक अवस्थेच्या मुख्य वैशिष्ट्यांचे वर्णन करा.

- 28 Explain various strategies of time management. 6
वेळ व्यवस्थापनाच्या विविध रणनीती (कुटनीती) समजावून सांगा.
- 29 Discuss water pollution and its consequences for health. 6
'जल प्रदूषण' आणि त्याचे आरोग्यावर होणारे परिणामांवर चर्चा करा.
- 30 Describe the stages of creative thinking. 6
सर्जनशील (सृजनात्मक) विचारांच्या दृष्टांचे वर्णन करा.
-

